

33.

PROGRAMMA

In Funere

Magnifici, Nobilissimi, Amplissimi, & Consultissimi

VIRI

DN. NICOLAI
J E R R E,

J. U. L. & Reip. Hamb. Consulis Senioris,
Primi, Optime meriti,

Scriptum

Nomine Professorit Collegit

ab

EBERHARDO ANCKELMANN.
Ling. Hebr. P. P. & p. t. Rectore.

Exequiali die IX. Augusti. Anno Christi
cl. Ic LXXVIII.

Typis GEORGII REBENLINI, Senatus, Gymnasij
& Scholæ Johan. Typogr.

Nter memorandos Jūdi-

ces, ac celebratissimos moderatores, qui populo Israelitico, summo Dei beneficio, rebus adversis ingrumentibus, obtigerunt, post obitum Abimelechi, ad conservandum Israelem exsurrexisse Tholah filium. Puæ, & post hunc JAIR Gilhaditanus, divisa Veteris Testamenti oracula nobis inspicientibus pandunt. Hujus Viri imperium, quod duorum ac viginti annorum spacio circumscriptum fuisse legimus, tanta comitata est felicitas, ut non modo triginta civitates, villas Jairi nuncupatas, habuerit in potestate, triginta filiorum parens, sed etiam electus ille in Dei peculum populus, qui, vivente Abimelecho, & post JAIR I tempora, variis exterorum hostium incursionibus fuit obnoxius, sub vite sua ac sicure habitare, quiverit, & in suavisima pace rebus suis præesse. Quod et si nemini, nisi pacis omnis auctori, DOMINO DEO NOSTRO, merito acceptum ferendum est beneficium, a quo cum temporariam suam nec manentem felicitatem, tum æternam illam, & nünquam desitutam beatitudinem pendere Christianus orbis novit: tamen asseverare nullus dubito, quin prudenti etiam JAIRI hujus administrationi, divini favoris aura sublevatae, tribuendum quodammodo sit, quod ilius beneficii Israelitæ fuerint capaces. Etenim pro sua pietate, iustitia, hic JAIR in illud unice incubuit, dum ad gubernacula Reipublicæ Israeliticæ sedere ei concessum fuit, ut subditæ eisdem virtutes suæ studiose æmularentur, omni genere vitiortum, quibus ira divina provocatur, procul esse jussa. Quo etiam factum est, ut quatuor diu JAIR [¶] hic (quem, vocis originem intuens, illustratorem judicemque populi fui, non male expresseris) rebus humanis interfuit, ac nobilissimum hoc lumen populo Dei splendorebatque decus communicavit, & quasi circumfudit, nullæ horrendæ ac exitiales tenebrae ei obfuerint: quod multo aliter se habere cœpit postea, quam ex hac mortalitate JAIR iste erexitus, ad æternas illas beatitudines, sedes divino jussu concesserat. Amisso enim tam piò ac prudenti seruum suatum Moderatore, Israelitæ a recta virtutis via deflectentes, tenebras impietati & flagitiis, Deo ac bono cuique exosis, frenia laxarunt, ac omnina in pejus ruere cœperunt, & retro sublapsa referri, ut Poetæ verba nostra faciamus. Ceu fere contingere solet, ut ventis fermentibus, & atris tempestatibus subortis, in brevia & syrtes præcepit agatur, navis, intempestive perito destituta magistro, quem, eo præsente atque excubante, recta in portum ferri videbatur. Ait, ut fieri quandoque consuevit, ut clades non exigua immineat ædificio, magnifico quamvis ac satis specioso, subratis, quibus primum nitebatur, fundamentis. Nobis, ne longius abeamus, etiam talis JAIR divinitus obtrigerat, qui non per XXII. sed XL. fere annos, suo lumine tenebras imminentes, & communis Civitatis nostræ luci obscuras, quantum in eo situm.

fuit, provide ac feliciter repulit discussisque, Magnificus, Nobilissimus, atque Consulissimus Dominus NICOLAUS JARRE, J. U. L. Reipublicæ nostræ Consul Senior, ac Primarius. Qui linguae sanctæ cognitione animum suum imbuerunt, facile persentiscent, huavisime inter se conspirare utrumque nomen, tum יְהוָה quo ille Israelitici populi iudex fuit insignitus, tum יהוָה quod obtinuit noster beatissimus Consul. Nimirum, ut ille JAIRUS lumine suo gentis Israeliticæ gloriari atque decus illustravit, ac eandem secundum præscriptam iustitiae normam judicare in magno habuit negotio: ita & hunc nostrum JARRIUM egisse, quasi illius laudabile exemplum semper ante oculos habuisset, asserere non dubitamus. Utinam vero adhuc diutius hunc JAIR divina gratia nobis, nequicquam nunc, eheu! requirentibus, concessisset! Utinam Respublica nostra illustris ac imperterriti hujus Papiniani prudentissimis fidelissimisq; consiliis posthac etiam nisi potuisse! Utinam Ecclesiæ nostræ, Gymnasio, nostro, & Scholis nostris, tanti Viri patrocinium in plures adhuc annos experiri licuisset! Utinam denique ad hunc Patriæ Patrem configiendi misero clienti diuturnior facultas mansisset! Sed est supra nos Deus, qui tacita ratione omnia regit, ac gubernat: neque potest ille, qua est infinita bonitate, quicquam vel immittere, vel otio lo aspectu transmittere, quod non multo optimum sit, ac generi nostro salutare. Abstulit ille hunc Virum, pro imperscrutabili suo consilio, non immatura, quidem & improvisa, sed intempestiva, tamen morte, & non solum hoc ipso multas privatas familias ingenti lucri affecit, sed etiam toti patriæ nostræ durum vulnus infixit. Nos quidem, procul omni curiositate, silencius oportet, tanto vulnerè affecti, & quam capere non possumus divinam dispositionem, religiose eandem adoremus: illa spe-potissimum nos consolantes, quod, etiam si e conspectu nostro sit subductus noster ille J. A. R. R. E., perpetuo tamen nobiscum sit futurus יהוָה יהוָה Dominus ille qui providebit. Inter ea autem obliuisci minime debemus, hunc potentissimum rerum humarum arbitrum seris ac ardentibus solicitare vons, ut ne tanto lumine nostræ urbi adempto, idem nobis eveniat, quod Israelitis obtigisse in sacro codice narratur, sublato in æternum domicilium illorum commemorabili JAIRO. Cumprimis, quoniam turbatisima nunc sunt tempora, & ubique adeo labefactatus sit atque concessus divinarunt pariter ac humanarum rerum status, ut haud sere dispar Hierosolymitano funeri funus, quo sacri ambiges proxime elaplo die dominico sat graviter personuerunt, pluribus adhuc Civitatibus pertinescendum esse videatur. Neque enim solum funestissimi belli incendium extra Germaniæ nostræ fides deflagrat: sed vagatum pridem latius est, & viciniora quoque corripere coepit. Custos Israelis quidem omen abesse jubat, & verendum tamen est, ne inter cæteras malorum cohortes, quibus effrenem hominum, malitiam urgere ac castigare summus ille iudex instituit, hoc etiam rescripsi debeat, quod tam utilem, tam necessarium Reipublicæ nostræ Virum subtractum ad se se evocavit. Quo magis nostrò convenire muneri existimabimus omnes, ut ere-
cis

etis animis excubentibus, implorantes DEum, ut illas penitervicibus nostris imminentes ira divinæ flammæ, propter ardentissimas Christi lacrymas, cum nostris lacrymis non possumus, extinguere clementissime velit. Sed ea res cuique bono, & de confractione sive damno Josephi vere sollicito, ut speramus, cordiac curæ erit, (neque enim licet nobis hic est in illo genere esse operosis:) nos nunc id agemus, ut devota nostri Consulis ac Patriæ Patris memoria corriter colatur, ac vita ipsius ordo aliis etiam proponatur ad felicem imitationem. • Hoc enim ipso confidimus fore, ut, cum ille in medio nostri sit coelesti nutu remotus, illustrium tamen ejus virtutum, quas optimam, ac benignissimum Numinem in illum haud parca manu contulerat, quodammodo expressa imago superet, & ad posteritatis memoriam perveniat. Quod tamen magis prout permisura est temporis ratio, & virium nostrorum imbecillitas patietur, non, ut tantum Viri nomen atque dignitas meretur ac exposcit, officii nostri memores, exsequemur.

Natus igitur est Hamburgi, cum annus nati Salvatoris laberetur supra sesquimillesimum sexcentesimum & tertius, die XIX Novembris, Parentibus probis & conspicuis, qui ei ad sacram regenerationis lavacrum NICOLAI nomen indiderunt. Quod nomen omen habuisse videri queat. Etenim cum, jactis domi primis pietatis & literarum fundamentis, adolescenter, & a parente anno clo loc xix. optimis Gymnasio nostro tunc praefectis Doctoribus & Professoribus commissus esset, ceteros commilitones longo post se reliquit intervallo, & industriae victoriæ semper obtinuit. • Aliquot annis in patrio Gymnasio sic exactis, cum iisdem Magistris & formatoribus suis maturus videretur eundo in Academias, alegatus est primum Wittebergam, qua digressus Marpurgum, postea Tubingam, & Argentoratum, ac tandem Basileam concessit. In quibus nobilibus divinae & humanæ sapientiae emporiis eum reperiisset excellentes in omni eruditio[n]is genere viros, applicare potissimum iis se[lf]e familiarius voluit, a quibus suæ virtutis fieri posse multum accessionis judicavit. Qui cum nihil exile, nihil proletarium in adolescenti animadverterent, id operam dederunt sedulo, ut cupi difsimus ejus dilectioni animus omni liberali doctrina politior redderetur. Attulerat autem jam tum domo præclaros, tam in rebus Philosophicis, quam Juriisconsulto scitu necessariis profectus, eosdemque in Academias sub Clarissimis Professoribus ita auxerat, ut summis honoribus, in utroque jure obtinendis, dignus censeretur. Hos non ambitione, ut multorum mos est, sed mento suo consecutus, peragrat Galliam, Italiam, magnamq[ue] partem Germania, ut facies variarum Reipublicarum, magnorum Principium aulas, proprius cognosceret, & virorum celeberrimorum sermonibus, utilissimaque librorum cognitione, interiorem literarum & Jurisprudentiarum peritiam adangeret. In his locis cum soleret animum per integrum decennium varie pavisset, neofibi permitteretur domo diutius abesse, reversus est in patriam. Anno hujus seculi XXXII. contraxit matrimonium cum Nobilissima, ac genere & virtute ornatisima Virgine A N N A, Spectatissimè & Prudentissimi Viri Domini Georgii Schröteri, Duodecim Vi-

5

ri, lectissima filia. Hec ternas foemellas ex eo peperit; quarum
unam, quae natu minima erat, scitulam pulchellulamque puellam præ-
matura morte amisit. Et cæteris alteram, ANNAM locavit Nobilissimo, Amplissimo, ac Consultissimo Viro Domino DITERICO
MULLERO. J. U. L. Senatori ac Scholarchæ primo, optimeque me-
rito. Altera, DOROTHEA, connubio juncta fuit itidem Nobilissimo, Amplissimo, ac Consultissimo Viro, Domino DANIELI von
Kampen/ J. U. L. Senatus quondam nostri membro, insigni, ante a-
liquot autem annos morte nobis erepto. Hec duo filiarum con-
jugia liberis a Domino ita fuerunt fecundata, ut beatus noster Con-
sul XIIIX. inde nepotes neptesque summo cum gudio suis oculis vi-
vus usurpaverit parem fere cum τωλυτέκνῳ JAIR felicitatem assecu-
tus. Divisus autem, Dei O. M. nutu, fuit conspicuus hic numerus
dimidio altero cedente cœlo, altero terris adhuc superante. Ex hoc
binæ neptes, supra laudati Domini MULLERI filiae, in
matrimonium collocatæ sunt: natu quidem major G E R-
T R U D I S, Nobilissimo, & Consultissimo Viro Domino JO-
HANNI REINBOLTIO, J. U. L. Bergedorpiensi Praefecto, natu
vero minor, ANNA, Nobilissimo ac Consultissimo Viro Domino
ULRIÇO PAULI, J. U. L. & Præctico celeberr. quarum illa fausto
quatuor liberorum partu diversi sexus JARRIUM abavum fecit.
Sed ad Eundem revertamur. Is cum ob egregias animi dotes in-
claruisset apud cives suos, fidemque suam ac integritatem pluribus
probasset, omnium suffragio publicis muneribus fuit admotus. Ac
primum quidem anno hujus seculi XXXIX. in amplissimum Ordin-
em Senatorium cooptatus est. Orbatus autem carissima & necel-
laria maxime vitæ socia, cum cogitationes suas inter familiam & civi-
tatem dividere minus commode posset, quas huic præcipue impendere
decreverat, booni magistratus exemplum secutus: hinc fiebat, ut
Nobilissimam & omni virtutum genere condecoratam Virginem,
Spectatissimi Viri, & Primarii Negotiatoris JACOBI MORSII
filiam MARGARETAM sibi Conjugem expeteret. Ex qua
in matrimonium sibi data, denuo duorum liberorum masculorum
parens factus est, quos tamen jam tum is, qui elargitus erat, ad se re-
cepit. Post, anno quinquagesimo, summo cum applausu omnium
ad Consularem Dignitatem est electus. Instituti nostri ratio non
permittit, ut latissimum campum, qui hic nobis lese aperit, dicendi
de variis ejus rebus, cum domi tum foris Reipublicæ caussa gestis,
ac legationibus susceptis, feliciterq; confessis, ingrediamur. Illud ta-
men non possumus, quin addamus, summum eum fuisse Jurisconsul-
tum, summum Senatorem, summum Consulem. Habuerat enim
in studiis suis adminicula universa: ingenii incredibilem capacita-
tem, acrimoniam judicij raram, ingentem proficiendi ardorem, labo-
ris patientiam, & illi ferundo sanum atq; firmum corpus, consuetudi-
nem cum viris πολιτικωτάροις & πραγματάτοις; quæ pleraq; sunt
quibus ad solidam eruditionem perveniri potest. His cum provide &
constant uteretur, evenerit iam ut longe lateque virtus ejus emineret,
& suspi-

& suspicetur. Neque vero postea, cura fasces ei demandarentur,
& judicandi, cives suos potestas facta esset, sui similis esse delit.
Etenim justitia civitates, a parvis & humilibus profectas principis,
brevi tempore ad magnam potentiam pervenisse, iniquitia autem
florentissimas & opulentissimas breviori tempore funditus concidisse
secum optime reputabat. Itaque semper id agebat, ut viri coe-
teret, a potentiorum injuriis tenuiores defendet, cuique suum tri-
bueret, juris aquabilitatem inter omnes proportione quadam tuere-
tur. Neque vero in eorum erat numero, qui non tam rationem
muneris sui, quam magnitudinem munierum alienorum spectant:
qui libenter in numerorum, quam in argumentorum ab ultraque dis-
sidentium parte afferri solitorum, ponderibus expendendis occupan-
tur, & utrius gravior sit manus, ejus caussam quodque meliorem vide-
ri pronunciant. Ab hoc viuo INCORRUPTUS Vir animis longe
erat alienissimus. Nam in illo praecipua virtutum omnium & salu-
tis veræ fons, pietas ceteris ita se associaverat, ut ab illis divelli se non
pateretur. Hanc enim cum in LXXV. ætatis annum sedulo coluisse
etiam est, ut a parte cœlesti abitus sui mature admonitus, ante aliquot
menses infirmitate, valetudinis corripetur. Quæ cum remittere
sollet, cedendum ei fore facile collegit, & in lecto se ad beatam
ex haevita migrationem compoluit, immortalitatis illo viaie & æ-
ternæ vitæ pignore prius suscepit. Hic mundana sollicitudine pro-
fusa amanda, animum & cogitationem ad Salvatorem suum unice
convertit, (in cuius Crucifixi merito se confidere & salutem spera-
re, expressis verbis pridie obitus indicabat) condonatis quoque vere
offensis, quibus ægre ipsi factum erat. Sed invalecente totius corporis
imbecillitate, nequicquam valentibus, quæ medica manus adhibe-
bat, preciosissimis medicamentis superata tarditer est natura. Igitur ex-
haultis viribus, die hujus mensis secundo post duodecimam horam
inter preces & lacrymas cognatorum ac familiæ, ultima rerum linea
mors tandem est subsecuta, cum vixisset in hac mortalitate annos
LXXV. Translata nunc est beata Viri anima ad magnam æternamque
pacem, ad perenne illud cum Deo & beatis spiritibus consortium.
Ilie perspicit (N° 11) ineffabili cum voluptate sum, cetera omnia, quæ
cum Israelitarum Judge JAIRO omnibus veræ pietatis æmulatori-
bus promissa sunt, cum in primis latitare, vel, secundum Hebraicam
veritatem, JESUM suum crucifixum. Nos meliora superstitionis
gentilibus edociti, non invidebimus J A R R I O nostro hanc, quam
nulla humana ratio capere potest, felicitatem, sed potius unanimi men-
te de tanto bono ei congratulabimur, quod incredibili Patris æterni
liberalitate, ac preciosissimo unigeniti filii merito, ei obtigit. Ne au-
tem nobismetipsis deesse videamur, admirabilem illum Consilarium,
IMMANUEL M, postremo supplicibus votis adorabimus, ut
pro immensa sua gratia vulnus, quod Republicæ, quod Curiae, quod
Ecclesiae, earumque seminariis Scholis, inflictum est, suo tempore velut
optimus medicus obligatū sanet, & excellentissimis JARRII nostri virtu-
tibus

tibus respondentem Virum sufficiat, qui gloriæ divinæ & justitiae cum
Mardochæo JAIRI filio, qui Gymnasii Scholæque saluti cum JAI-
RO illo apud Marcum & Lucam, qui denique communis urbis no-
stræ commodo servire omnibus viribus nitatur. Servet ille Pater
miserationum hanc nostram Rempublicam, protegat, tueatur: &
stantes adhuc. ejus columnas superstites nulla vi aut injurya patiantur
prorui. Consoletur ille, qui Deus omnis consolationis est & au-
dit, quorumcunque corda gravis hic dolor perfridit: in primis ex-
agit ac sustentet clarissimas in luctu nunc considentes familias, quas
propius hic inusitatus incertor corripuit, & ab illis in posterum clades ejus-
modi & damna pro sua voluntate aerruncet. Faxis deniq; præpotens il-
le rerum omnium moderator Deus, si quando lux ultima: & decre-
toria illa hora nobis etiam advenerit, ut ad unum omnes felicissimo
illo æternæ vitæ portu excepti, & majoris luminis participes redditi,
placidissimo obtutu Crucifixi nostri Salvatoris perftruamur. Exe-
quiarum justa exsangui corpori hodie fient: ad quæ frequentanda,
cum summorum beati Viri in Rempublicam nostram meritorum
memoria quemque invitare satis videatur, pluribus hic idem rogare
rem supervacanciam existimamus. Satisfacent suo officio omnes boni,
studioseque in deductione tanti funeralis curabunt, ut, exemplo
nostrj JARRII Apóstolum sectutri nihil potius scire desiderent, nisi
JESUM CHRISTUM, eumque CRUCIFIXUM.

T. VXX.